

Весна і Мати:
дві краплини сонця

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет
Бібліотека

Весна і Мати:
дві краплини сонця
(літературно-музична композиція)

Миколаїв
2020

УДК 37.017.7:17.024

В-38

Укладач: О. І. Гайдай, зав. сектором бібліотеки

Редактор: О. Г. Пустова, директор бібліотеки МНАУ

Весна і Мати: дві краплини сонця [Електронний документ] :
В-38 літературно-музична композиція / уклад. О. І. Гайдай ; ред. О. Г.
Пустова. – Миколаїв : МНАУ, 2020. – 13 с.

© Миколаївський національний аграрний
університет, 2020

© Бібліотека Миколаївського НАУ, 2020

Весна і Мати: дві краплини сонця

Звучить пісня «Аве Марія». На сцену виходять двоє ведучих.

Перша ведуча: Творець неба і землі, всього видимого і невидимого «з уст дітей... учинив хвалу» (Псалом 8:3)

Друга ведуча: Живуть на Землі люди і з ранніх літ славлять Бога за все, що мають у житті: яскраве сонечко, блакитне небо, за місяць і зорі, за мальовничі краєвиди, за батьків, за милість Господню.

Перша ведуча: На нашу землю прийшов травень, гаптований солов'їним співом, і приніс нам свято Матері. В останній місяць весни, коли природа Мати виряджає свою доню Землю в пишному уборі весняних квітів та зеленої трави у дорогу життя, праці й радості, люди різних країн земної кулі відзначають це свято Божої Матері і рідної найдорожчої всім нам неньки.

Друга ведуча: У всіх народів, в усі віки жінка мати була охоронницею, добрим янголом домашнього вогнища. Вона – корінь життя та квітка, племінь якої ніколи не в'яне, а розквітає з плином літ усе дужче і дужче.

Звучить «Пісня про матір», муз. І. Лученка, сл. Г. Буравкіна. На сцену виходить перший читець і декламує вірш:

«Яке найкраще слово в світі?»
Раз мудрий хтось питав людей.
«Здоров'я» відповів так хворий.
«Ні! Молодість!» сказав старий.
«Найкраще – хліб!» жебрак говорить.
«Звитяга» відповів стрілець.
«Найкраще – воля!» рік невільник.
«Ні, правда!» обставав мудрець.
Аж тут з куточка обізався
Сирітка, ще малий хлопчак:
«Найкраще в світі слово «Мама!»
І всі сказали: «Мама! Так!».

Перша ведуча: Одним з найдавніших свят, присвячених матері, вважається фестиваль на честь богині Реї, дружини бога Кроноса та матері численних богів і богинь, який відзначали навесні в Стародавній Греції. Приблизно в 250 році до н.е. в Римі почали відзначати релігійне свято, присвячене богині матері Кібеле, яке тривало три дні – з 15 по 18 березня.

Друга ведуча: На початку сімнадцятого століття в Англії в четверту неділю Великого посту стали святкувати Неділю матері – свято всіх матерів Англії. У цей день було заведено провідувати мам і приносити їм спеціальний

торт, який так і називався «материнський торт». Традиція вітати матерів тортом, прикрашеним 12 кульками марципана, збереглася у Великобританії і до наших часів.

Перша ведуча: Однак міжнародним святом День матері став завдяки США. У 1907 році молода американка Анна Джарвіс з Філадельфії, у якої передчасно померла її рідна мати, атакувала державні і законодавчі органи США листами з проханням започаткувати день вшанування матерів. Вона запропонувала це вшанування символізувати кольорами квітів. У кого матір була жива, той у цей день мав приколотися до одягу рожеву квітку, а в кого мати померла – білу. Через три роки її наполегливість принесла результат – у 1910 році штат Вірджинія першим визнав День матері офіційним святом. А ще через чотири роки, у 1914 році, президент США Вудро Вільсон оголосив День Матері офіційним святом усіх штатів Америки і відтоді в США його відзначають щорічно.

Друга ведуча: Поступово друга неділя травня стала святом мам ще для 23 країн світу, а понад 30 країн обрали для нього інші дні. У 1928 році вперше День матері відсвяткував Союз українок Канади, а в 1929 році свято прийшло до Галичини. Організатором урочистостей була Олена Кисилівська, редактор тижневика «Жіноча доля». Також у 1929 році Союз українок зніціював впровадження цього свята на Тернопільщині. Товариства «Просвіта», «Рідна школа», «Пласт», «Сокіл» та інші організували концерти, конференції, фестивалі по всій Галичині. У 1939 році свято заборонила радянська влада. З 1990 року завдяки зусиллям громадських організацій свято Матері повернулось в Україну. Святкування Дня матері в Україні введено в 1999 році указом президента. Відзначається свято кожної другої неділі травня.

Перша ведуча: Цікаво знати: святкування Дня матері саме навесні – це випадковість чи може у цьому є таємний сенс?

Друга ведуча: На нашу думку, це не випадковість. Зверніть увагу: весна символізує собою початок нового життєвого циклу. Усе в природі оживає, квітне, зеленіє і поступово підходить до стадії зрілості, щоб бути корисним на Землі перед Богом. А цьому сприяє енергія Сонця, яке за законами Всесвіту також починає активізуватися саме навесні і своїми променями пробуджує усе, надихаючи його життям. Фактично, весна – це початок нового життя. А тепер замислимося над наступним: кожна жінка мати, народивши дитину, дає початок її життєвому шляху від перших днів появи на світ до самої пізньої зрілості, старості.

Перша ведуча: При цьому мати не просто доглядає свою дитину, вона ще намагається виховати її так, щоб її дитина протягом усього свого життя була варта звання Людини з великої літери, корисна для суспільства та навколишнього середовища, чиста душею перед Господом Богом.

Друга ведуча: Таким чином, матері не просто народжують дітей, вони разом з Сонцем і Весною відновлюють життя на Землі.

На сцену виходить другий читець і декламує вірш Надії Красоткіної «Весна і мати»:

Весна і мати. Що в них спільне є,
Що жінку ми порівнюєм з весною?
Бо кожна з них у світ життя дає.
Весна — Землі, а мама — нам з тобою.
Весна приходить, будить все од сну,
Несе тепло, дає життя рослині.
А жінка мати — зірочку ясну
З життям дарує крихітці дитині.
Весна і мати. Що в них рідне є,
Що так одвічно їх обох єднає?
Бо кожна з них тепло й любов дає,
Нічого узамін не вимагає.
Весна і мати! Радість йде від них.
Добро і щедрість, ласка найтепліша.
Пташиний спів, дітей веселий сміх
І ніжна пісня щира, наймиліша.
Весна і мати — вічне джерело
Усього сушого, що в світі процвітає.
Від них обох іде живе тепло.
І це весну і матінку єднає.

Читець йде зі сцени. Звучить пісня «Мамо, мамо...», муз. В. Дутчака, сл. С. Макарук.

Перша ведуча: Мати, Мама, Мамуня, Матуся, Мамочка, Матіночка, Неня, Ненечка... Які надлюдські глибини скарбів містить це слово в собі, бо називає людину, яка завжди для нас найближча, найдорожча, найдобріша, найкраща, наймиліша.

Друга ведуча: Із букви краплинки та звуку сльозинки народиться одного дня на світ святе слово «м а м о», мовлене устами янголятка, і осяє хатину, як дар Божий. Це мить і це вічність, бо мама завжди з нами, вона живе в нас і в наших дітях та онуках, в усьому нашому роді і береже нас та благословляє на добро. А в найтяжчу годину стогоном вирветься з грудей тільки одне слово – як остання надія на порятунок: «Мамо!»

На сцену виходить перший читець і декламує вірш «Три матері»:

Є у кожної людини матінка єдина.
Та, що любить нас і дбає, розуму навчає.
Є у кожної дитини, навіть сиротини,
Наша мати солов'їна — рідна Україна.

І у кожному серденьку є і буде жити
Божа Мати — наша ненька, Мати всього світу.

Звучить «Пісня про матір», сл. Б. Олійника, муз. І. Поклада.

Перша ведуча: Свято матері – це і свято Матері Божої. В цей день дорослі співають пісні, славлять ту земну жінку, що привела на світ Сина Божого. А в церкві відбувається богослужіння за здоров'я матерів.

Друга ведуча: Тільки мама нічого не пошкодує для своєї дитини. У хвилини небезпеки вона ніколи не згадає про себе, все віддасть для того, щоб захистити свою дитину, зазнає будь яких труднощів, щоб їй жилося краще. Віддасть усю мудрість душі, тепло серця, здоров'я. Материнська любов не знає страху. Вона очищає нас, зігріває, зупиняє перед безоднею. Мати — захист і притулок для кожного з нас, вона наша опора і совість. Все, що є в нас найкращого, все від неї, від рідної неньки. Тож будьмо гідні материнської любові й пронесімо через усе своє життя це ніжне і прекрасне слово Мама. А зараз послухаємо легенду про матерів.

На сцену виходить другий читець і розповідає легенду про матерів:

Колись дуже давно на узбережжі Чорного моря жили люди. Вони орали землю, випасали худобу, рибалили. Восени, коли закінчувались польові роботи, люди виходили на берег моря і влаштовували веселі свята, ігри, які закінчувалися пусканням стріл щастя. Дивитися на ці ігри виходив сам цар морських глибин Нептун, надзвичайно страшний і сердитий володар морської стихії. Хоч як люди хваляться своєю силою, а мене бояться. Ніхто не пускає стріл в мій бік – вихвалявся Нептун. Та одного разу вийшли до вогнища три юнаки і пустили в бік Нептуна три стріли. Я вас поховаю у морській безодні!!! заревів Нептун. Матері, дивлячись на своїх синів, замислилися. «Цар морів і справді може це зробити» думали вони і вирішили віддати свою силу синам. Юнаки стали такими дужими, що могли вистояти навіть під ударом величезної хвилі, а матері, що віддали свої сили дітям, стали слабкими.

Ви бачили коли небудь слабких, немічних жінок? Якщо зустрінете їх, не посміхайтесь, то вони віддали свої сили своїм дітям. Розлючений Нептун вигукнув: Хай вони вистояли проти мене на березі, але в морі я порву їм руки!!! Жінки знову зажурилися. Раптом на поверхню води вийшли дочки морського царя. Вони, як і їхній батько, були некрасиві, тому звернулися до матерів з такою умовою: Жінки, віддайте нам свою красу, ми врятуємо ваших синів. З морської трави сплетемо для них жили і руки у них будуть такі ж сильні, як у нашого батька. Жінки погодилились. Якщо ви побачите десь некрасиву жінку, не смійтеся, не відвертайтеся, знайте: вона пожертвувала своєю красою заради дітей. Коли цар Нептун дізнався про вчинок своїх доньок, він страшенно розгнівався і перетворив їх у чайок. Ви чули, як плачуть чайки над морем? Це дочки морського царя просяться додому, але жорстокий батько не пускає їх. А

моряки на чайок дивляться не надивляться, тому що вони носять красу їхніх матерів.

От, нарешті, юнаки, ставши сильними, вийшли в море. Вийшли та й не повернулися. Голосно зареготав Нептун: Не дждатися вам своїх синів, вони заблукали, забули, бо у морі немає доріг!!!

Тоді матері вигукнули: Хай у наших очах буде менше світла, але хай над землею яскравіше світяться зорі, щоб сини наші знайшли дорогу до рідних берегів!!!

Тільки но матері сказали це, як у небі яскраво яскраво засяяли зірки... Якщо ви побачите небо, вкрите зірками, знайте: зірки – то материнські очі, які завжди світять вам, щоб ви знайшли дорогу додому. Ось яка сила материнської любові! Пам'ятайте цю легенду! В ній сказано так багато!

Звучить пісня «Мамині очі» Д. Немченка на слова М. Багрія. Читець йде зі сцени, на передній план сцени виходять ведучі.

Перша ведуча: Ми не можемо сьогодні не згадати наших матерів, які приносять материнську ласку сердець і до нас, студентів. Вони вчать нас: допомагають знання і мудрість здобувати, долати труднощі. Низький уклін їм!

Друга ведуча: А тепер, шановні глядачі, пригадайте відповіді на такі питання:

1. Скільки ночей недоспали ваші матері, коли ви хворіли?
2. Скільки разів вони за вас молилися?
3. Скільки разів вони готували для вас їжу?
4. Які смачні страви готували і готують ваші мами?
5. Скільки одягу та білизни для вас вони випрали і зашили?
6. Скільки добрих порад і настанов дали вам ваші мами?
7. Скільки разів ваші мами вас сварили?

Присутні відповідають на питання.

Перша ведуча: А зараз ми запрошуємо дівчат майбутніх матерів до участі у конкурсі "П'ять важких ситуацій".

Що ви зробите, якщо ваш малюк вчинив голосний лемент у громадському місці?

Як ви відреагуєте на те, що ваша дитина почала лаятись?

Що ви відповісте на запитання трирічного малюка "Звідкіля я взявся?"

Як ви вчините, якщо ваша дитина принесла додому щеня, а ви не бажаєте заводити тварину?

Ваша реакція на прохання дитини мати кишенькові гроші?

Дівчата відповідають на питання. За найкращі відповіді їм вручають призи. Далі звучить пісня «Мамина вишня».

Друга ведуча: Трапляється, що забувають стежку до рідної домівки деякі сини й дочки. Мамина біла хата, мамина вишня оспівані у піснях... Та незабутній наш поет гуморист Степан Олійник розповів і про інші почуття до маминої хати.

На сцену виходить перший читець і розповідає вірш С. Олійника:

Сива мати сорок літ прожила в тій хаті,
Де за ганком вишень цвіт, яблуні крислаті!..
Доглядала спій садок, мальви буйнорослі...
Але ось прибув синок до мамаші в гості:
На машині "Жигулі", стрижений по моді...
Годі жить вам у селі, порпатись в городі!
Вже давно пора до нас перебратись, мамо:
Телевізор, ванна, газ шик, сказати прямо!
Не ходить ні до гусей, ні по воду вранці,
Кожен вечір то хокей, то спортивні танці!
Не вагайтесь! говорив. І, знайти щоб "свата",
В райгазеті об'явив: "Продається хата!"
Налетіли покупці і нема вже хати!..
Втерши сльози на лиці, в путь збиралась мати:
Походила по двору, щоб одвести душу,
В сад зайшла і, мов сестру, обіймала грушу.
Щебетали в синь небес птахи на світанні...
І повіз її експрес до синочка Вані!
Був давно готовий план, як зустріти неньку:
Одвели старій диван, тумбочку гарненьку.
Вечорами внук Артур грав їй на баяні.
Потім з бази гарнітур притаскали Вані.
Інші меблі інший план! І невістка строга
Пересунула диван ближче до порога.
Згодом десь припер синок дзеркало у рамі
Та в "передню" у куток розкладушку мамі.
Повалило в Ваньків дім більше друзів, звісно...
Рік минув і в домі всім стало "дуже тісно"!
Про повернення в село не могла й гадати:
Вже в старій не було ні грошей, ні хати!
Сварки, чвари почались... А за тиждень Ванька
Розліпив об'яви скрізь: "Є хороша нянька".
В мамин сад іде весна, знов цвісти він буде...
Де живе тепер вона знають добрі люди!

Перша ведуча: Ми ростемо, мужніємо. А поряд сивіють наші матері. Таке життя. Але зупинимо час на мить. Огляньмося. Чи все ми робимо, щоб наші матері не так швидко старіли? Чи є у нашому серці доброта, любов, ласка до них? Чим віддячуємо їм? Буває так, що діти віддячують матерям будинками престарілих, байдужістю, безцеремонністю, а іноді й грубістю.

На сцену виходить другий читець і розповідає вірш:

Ех, талант гіркий полин,
Туга удовина.
Був у мами один син,
Золота дитина.
Доглядала, як могла,
Рук не покладала.
А подався із села
В гості виглядала.
Але син не поспішав
Їхати додому.
Жив собі й не сумував
Добре молодому.
Ні кола, ні двора,
Ні дітей, ні жінки,
Від Амуру до Дніпра
Воленька та й тільки.
Та сумна балада ця:
Не діждалась мама.
Наздогнала молодця
Вістка телеграма.
Він зібрав її в кулак,
Ледве стримав сльози,
І поніс його літак
Крізь сніги й морози.
Увійшов у рідний дім:
Люди. Плач. Родина.
І постала перед ним
Чорна домовина.
Він незграбно шапку зняв,
Він схилив коліна,
Він невтішно заривав,
Як мала дитина.
Але що тепер плачі,
Совісті докори.
Син посивів уночі
У думках і горі.
І померла тільки з ним

Та його провина.
Був у мами один син,
Золота дитина.

Друга ведуча: Мати... Материнське серце здатне пройматися болем на відстані, журитися долею своїх дітей усе життя. Якби могла, сонечко прихилила б. Немає нічого більшого і святішого, як любов материнська – безкорислива і чиста.

На сцену виходить перший читець і розповідає «Легенду про матір» М. Вороного:

Дівчину вродливу юнак покохав,
Дорожче від неї у світі не мав.
І клявся, божився, що любить її
Над сонце, над місяць, над зорі ясні.
«Тебе я кохаю. За тебе умру...
Віддам за кохання і неньку стару!»
Та мила його не боялась гріха:
Була, як гадюка, зрадлива, лиха.
Всміхнулась лукаво і каже йому:
«Не вірю, козаче, коханню твому...
Як справді кохаєш, як вірний еси,
Мені серце неньки живе принеси».
Юнак, мов стерявся; не їв і не спав,
Три дні і три ночі він десь пропадав.
І стався опівночі лютий злочин:
Мов кат, витяг серце у матері син.
І знову до милої з серцем в руках
Побіг і скажений гонив його жах.
Ось ось добігає, не чуючи ніг,
Та раптом спіткнувся і впав на поріг.
І серденько неньчине кров'ю стекло
І ніжно від жалю воно прорекло,
Востаннє озвалось до сина в ту мить:
«Мій любий, ти впав... Чи тобі не болить?»

Звучить пісня «Сину, ангел мій...». Читець йде зі сцени. На передній план сцени виходять ведучі.

Перша ведуча: В одній легенді розповідається, як Ісуса Христа запитали, що є найбільшим Божим шедевром або творивом, то Він, звівши догори очі, відповів: «Це серце! Це перш за все серце матері, переповнене любов'ю до всіх».

Друга ведуча: Арабське прислів'я говорить так: “Господь не міг усюди бути сам, тому сотворив матерів, щоби його заступали». Ніколи не забувайте своїх матерів – добрих і ніжних, привітних і ласкавих.

На сцену виходить другий читець і розповідає вірш:

Допоки нас чекають наші мами
І доки виглядають нас батьки,
Провідуймо. Та не лише листами.
Хоч дорогі їм і скупі рядки.
Коли неждано вдарять дзвони в далі,
Тоді на все, на все знайдеться час.
Але ні сльози, ні вінок печалі –
Уже ніщо не виправдає нас.
Заниє жаль у щедрім слові «Мама»
І чайкою здригнеться синя вись.
Провідуймо і завжди пам'ятаймо,
Що можемо запізнитися колись.

Читець йде зі сцени, звучить пісня А. Горчинського «Росте черешня». Потім на передній план сцени виходять ведучі.

Перша ведуча: Ніколи не сваріться з найближчою вам людиною, з мамою. І як би ви деколи не намагалися витіснити її з серця, замінивши своїми кращими друзями і подругами, – нічого не вийде. У важку і гірку годину життя ви все одно згадаєте про свою маму – найближчу і найріднішу істоту – і неодмінно до неї звернетесь... Умійте цінувати любов Матері. Будьте дбайливі до цієї любові. Не ображайте її випадковою грубістю, різким словом, неслухняністю. Адже лише мама думає про нас завжди і скрізь. Тільки мама завжди приймає нас такими, які ми є. Серце її завжди з своєю дитиною. А зараз прозвучить вірш про Мамину молитву.

На сцену виходить перший читець і читає вірш про Мамину молитву:

Перед Богом мама на колінах,
Щирим серцем молиться вона.
І горить незмінна і нетлінна
Віра—непідкупна і міцна!
Ця молитва небо відкриває,
Ця молитва рветься в Небеса,
Бо любов Господня в ній палає!
І слова, як вранішня роса.
Кожна крапля має силу Божу
Для нужденних, хворих і німих...
За дітей незрячих і безсилим—
Молиться не тільки за своїх!

За дітей, щоб вирвати із аду,
Усім серцем молиться вона.
В цій молитві сила зорепаду
І морської хвилі глибина...
Перед Богом на колінах мати,
А насправді – воїн на коні!!!
Дай бажання поряд з нею стати
І молитись, Боже, і мені!!!

Читець йде зі сцени, на передній план сцени виходять ведучі.

Друга ведуча: Минають роки, десятиліття, змінюються устрої, а на землі споконвіку є мати. Вічна і свята, грішна і праведна, як і ця свята земля, на якій ми живемо. Стоїть мати і молиться за нас з вами, за наше майбутнє, за наш спокій, за мир на землі. Тож помолімось і ми за неї.

Звучить «Пісня про матір» Н. Шестак.

Фінал

Весна і Мати: дві краплини сонця

видання для дозвілля

Укладач: **Гайдай** Олена Іванівна

Редактор: О. Г. Пустова

Комп'ютерний набір: О. І. Гайдай

Дизайн і верстка: Д. В. Ткаченко

Адреса бібліотеки МНАУ:
54020, м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенко, 73
Адреса сайту: lib.mnau.edu.ua